

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Pavlem Pražákem ve věci

žalobkyně: **OnlineADR.cz, z.ú.**, IČO 06669433,
sídlem K lesíku 70/1, 102 00 Praha 10,
zastoupen Mgr. Pavlem Vankem, advokátem,
sídlem Moravské nám. 15, 602 00 Brno

proti
žalované: **Postýlkov s.r.o.**, IČO 14024152,
sídlem Osady Ležáků 835, 538 51 Chrást,
zastoupena JUDr. Petrem Plavcem, Ph.D., advokátem,
sídlem Na Zábradlí 205/1, 110 00 Praha 1

o hromadné žalobě

takto:

Žádost žalované o osvobození od soudních poplatků se zamítá.

Odůvodnění:

1. Soud rozhodl ve shora uvedené věci rozsudkem ze dne 1. 7. 2025, č. j. 3 C 10/2024-75. Proti rozsudku žalovaná podala odvolání a zároveň požádala o osvobození od soudních poplatků. Svou žádost odůvodnila tím, že je zcela bez majetku, s ohledem na výši svých závazků předložila a chystá se na sebe podat insolvenční návrh. Na výzvu soudu svou aktuální situaci žalovaná doložila listinami vztahujícími se zejména k exekucím řízením vedeným proti ní jako povinné a dalšími dokumenty. Formulář prohlášení právnické osoby o jejích poměrech, který soud žalované zaslal s výzvou k vyplnění, žalovaná nepředložila.
2. Podle § 138 odst. 1 o. s. ř., může na návrh předseda senátu přiznat účastníkovi zčásti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva; přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li proto zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Nerozhodne-li předseda senátu jinak, vztahuje se osvobození na celé řízení a má i zpětnou účinnost; poplatky zaplacené před rozhodnutím o osvobození se však nevracejí.
3. Jak vyplývá ze shora citovaného ustanovení, pravomoc soudu přiznávat úplné osvobození od soudních poplatků je zákonem omezena pouze na výjimečné případy, jsou-li proto zvlášť závažné důvody (§ 138 odst. 1 o. s. ř.). Jinými slovy řečeno je úplné osvobození vyhrazeno pouze osobám, které z nějakého zcela mimořádného a závažného důvodu nejsou schopny zajišťovat si finanční prostředky a nejsou ani jinak zabezpečeny. Zčásti může soud na návrh přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva. Při rozhodování o osvobození od soudních poplatků soud přihlíží k celkovým majetkovým poměrům žadatele, výši soudního poplatku, k

Shodu s prvopisem potvrzuje A. H.

nákladům, které si pravděpodobně vyžádá dokazování, k povaze uplatňovaného nároku apod. Důvodem pro osvobození od soudních poplatků bývá zejména situace žadatele, ve které se ocitl bez svého přičinění, tedy u právnických osob např. z důvodu živelní události, či jiné nepředvídatelné okolnosti.

4. Při zjišťování skutkových okolností, které by případně mohly odůvodňovat přiznání osvobození od soudních poplatků, soud vyšel z žalovanou předložených listin jakož i z obsahu spisu. Pokud jde o výjimečný důvod pro úplné osvobození od soudních poplatků, žalovaná uvedla, že je zcela bez majetku, je předlužena a je proti ní vedeno mnoho exekučních řízení, nijak však netvrdila, že by se do této situace dostala z důvodů, které by nebylo možno přičítat k tíži jí samotné. Kromě toho, že na zaplacení soudního poplatku dle svých tvrzení žalovaná nemá, neuvedla nic, co by bylo možno kvalifikovat jako zákonem předpokládané výjimečné a zvláště závažné důvody. S ohledem na skutečnost, že je výlučně na žadateli samotném, aby soudu poskytl dostatečná tvrzení ohledně takových důvodů, jakož i náležitě osvědčil jejich existenci, soud uzavřel, že v nyní posuzovaném případě žalované úplné osvobození od soudních poplatků přiznat nelze.
5. Dále se soud zabýval otázkou, zda žalované svědčí alespoň právo na částečné osvobození od soudních poplatků. Posoudil přitom otázku, zda z předložených listin dostatečně věrohodně plyne závěr o poměrech žalované, které takovému osvobození odpovídají, zvážil dále výši soudního poplatku a konečně i otázku případné zřejmé bezúspěšnosti uplatňování práva ve smyslu ustanovení § 138 o. s. ř.
6. Pokud jde o skutkový stav, soud z *výpisů z účtu* žalované zjistil, že žalovaná průběžně každý měsíc prováděla různé platební transakce (platby kartou, výběry hotovosti a platební příkazy) a zároveň na její účet přicházely platby od různých osob, a to v řádech jednotek až desítek tisíc korun. Nejaktuálnější výpis z účtu, který žalovaná předložila, se týkal období od 1. 2. 2024 do 29. 2. 2024 a soud z něj zjistil, že konečný zůstatek na účtu činil 34 113,03 Kč. *Seznam majetku* žalované byl vyhotoven ke dni 24. 11. 2024 a žalovaná podle něj vlastnila dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě celkem 357 537 Kč. Z *přiznání k dani z příjmů právnických osob* soud zjistil, že žalovaná vykázala v účetním období roku 2022 hospodářskou ztrátu ve výši 387 661 Kč. Novější daňová přiznání žalovaná nepředložila. Z *přílohy k účetní závěrce za rok 2023* se podává, že žalovaná vykázala záporný vlastní kapitál -1 065 000 Kč a zároveň výnosy z běžné činnosti ve výši 5 962 000 Kč. Z listin vztahujících se k exekučním řízením (*výpis z centrální evidence exekucí, přehled řízení vedených u Okresního soudu v Chrudimi*) bylo zjištěno, že žalovaná aktuálně figuruje v desítkách exekučních řízení jako povinná. Z *dohody o zrušení povoleného debetu* soud zjistil, že žalovaná v roce 2024 uzavřela s bankou dohodu o ukončení smlouvy o povoleném debetu.
7. Na základě shora uvedených skutečností soud po právní stránce učinil závěr, že žalobkyni nelze přiznat ani částečné osvobození od soudních poplatků, a to z následujících důvodů. V první řadě žalovaná dostatečně neosvědčila své aktuální majetkové poměry. Veškeré podklady, které žalovaná ke své žádosti o osvobození od soudních poplatků předložila, se totiž vztahovaly k období do roku 2023, výjimečně pak 2024. Seznam majetku, jenž ani nebyl opatřen doložkou správnosti a úplnosti, se vztahoval ke stavu majetku žalované ze dne 21. 11. 2024. Nejaktuálnější výpis z účtu pokrýval období měsíce února 2024. Nejaktuálnější příloha k účetní závěrce se vztahovala k roku 2023 a přiznání k dani z příjmů právnických osob se týkalo dokonce roku 2022. Není tedy zřejmé, jaká je aktuální majetková situace žalované. To platí tím spíše, že žalovaná nepředložila soudu ani vyplněný formulář osvědčení o svých poměrech. Proto skutečnost, že žalovaná nedisponuje ke dni podání žádosti žádným majetkem, zůstala jen v rovině tvrzení. Je to přitom právě žalovaná, která nese ohledně této skutečnosti důkazní břemeno (srov. *usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 2. 2015, sp. zn. 32 Cdo 3047/2014, uveřejněné pod č. 1/2016 v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek*).
8. Kromě toho soud nemohl v rámci svých úvah při posuzování žádosti o osvobození od soudních poplatků ponechat stranou ani tvrzení a argumenty, které žalovaná užívala v rámci své procesní Shodu s prvopisem potvrzuje A. H.

obranu proti uplatněné žalobě. Jedním z takových argumentů bylo, že jí nemohla vzniknout povinnost vrátit inkasované zálohy od zákazníků, neboť u ní nenastalo prodlení s dodáním objednaného zboží. Skutečnost, že však zálohy vybírala a zboží nedodala, však v zásadě nespороvala. Z žádosti o osvobození od soudních poplatků však v tomto kontextu není zřejmé, jakým způsobem naložila s vybranými zálohami, jež činily plnou výši kupní ceny objednaného zboží a jak hodlá dostát svým závazkům z podle ní stále existujících právních vztahů se zákazníky, když podle svých nových tvrzení údajně nemá dostatečné prostředky ani na zaplacení soudního poplatku. Tento poplatek přitom činí podle 41 bodu 1 ve spojení s položkou č. 22 a položkou č. 1 písm. b) Sazebníku poplatků (příloha zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích) 80 407 Kč. Žalovaná se výslovně odvolala do všech výroků rozsudku, včetně výroku I, kterým bylo řízení částečně zastaveno.

9. Kromě výše uvedeného vzal soud v potaz i skutečnost, že žalovaná je obchodní korporací, tedy podnikatelským subjektem. K tomu je třeba odkázat na judikaturu Nejvyššího soudu (např. *usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2013, sp. zn. 29 Cdo 1301/2013, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. R 99/2013*). Podle ní „u právnických osob a u fyzických osob, které jsou podnikateli, lze vzít v úvahu rovněž povahu jejich podnikatelské nebo jiné činnosti, stav a strukturu majetku, platební (ne)schopnost; je však též nutno přiblížit k tomu, zda se spekulativně nezbyly majetku či jiných výhod, aby se poplatkové povinnosti vyhnuly. Soud tedy zkoumá nejen faktické poměry žadatele v době podání žádosti, ale musí zvažovat, zda ze strany žadatele nejde o obcházení zákona za účelem získání neoprávněné výhody (osvobození od soudních poplatků) (...). Účastník je přitom povinen soudu prokázat věrohodným způsobem své poměry, které jsou rozhodné pro posouzení důvodnosti jeho žádosti.“ Promítnuto na posuzovanou věc to znamená, že bylo na žalované, aby sama dostatečně věrohodně a bezrozporně osvědčila svou aktuální (sic!) majetkovou situaci a v kontextu svých dalších tvrzení užitéch v řízení vysvětlila, jakým způsobem naložila s penězi, které od svých zákazníků inkasovala, aniž by jim cokoliv dodala (v úhrnu přes jeden milion korun). Nic z toho však žalovaná nesplnila.
10. Pro úplnost zbývá dodat, že v daném případě nejde podle soudu o svévolné nebo zřejmě neúspěšné uplatňování práva. Žalovaná podala odvolání do rozsudku a jakékoliv úvahy soudu I. stupně o jeho důvodnosti by nepřipustně předjímalý rozhodnutí odvolacího soudu.
11. Lze tedy shrnout, že žalovaná dostatečně věrohodně neosvědčila své aktuální poměry tak, aby jí bylo možno přiznat byť jen částečné osvobození od soudních poplatků, tím méně existenci zvlášť závažného a zcela mimořádného důvodu pro úplné osvobození. To platí tím spíše v kontextu tvrzení a argumentů, jež žalovaná vznášela v průběhu řízení, a skutečnosti, že nijak rozumně nevysvětlila, jakým způsobem naložila s penězi, které inkasovala od svých zákazníků, kterým nikdy nedodala žádné zboží.
12. K argumentu žalované, že jí nebyl poskytnut k předložení důkazů dostatečný čas, soud dále poznamenává, že se svým rozhodnutím o žádosti vyčkal a poskytl tak žalované více než měsíc na to, aby svá tvrzení doplnila a osvědčila, ačkoliv jí k tomu původně stanovil pořádkovou lhůtu kratší. Žalovaná však nad rámec shora uvedeného nedoplnila nic.
13. Konečně je třeba doplnit, že zákonným kritériem pro osvobození od soudních poplatků ve smyslu ustanovení § 138 o. s. ř. není „výjimečnost věci, její systémový význam a potenciální dopad na budoucí aplikaci institutu hromadného řízení“. Tyto okolnosti jsou pro rozhodnutí o žádosti o osvobození od soudních poplatků irelevantní. Naopak je třeba nad rámec výše uvedeného dodat, že sama okolnost, že žalobkyně, resp. její zástupci mohou stávající poměry společnosti subjektivně vnímat jako tíživé, ještě bez dalšího nepředstavuje splnění podmínek ve smyslu citovaného ustanovení zákona. Soud totiž musí zkoumat celkové poměry účastníka, přihlížet k charakteru sporu a výši soudního poplatku, jenž má být zaplacen, a k tomu, zda nelze nepříznivou ekonomickou situaci připsat k tíži samotného žadatele. Nadto soud podtrhuje, že pokud je účastníku přiznáno osvobození od soudních poplatků, přenáší se tím jeho poplatková povinnost Shodu s prvopisem potvrzuje A. H.

na ostatní daňové poplatníky, kteří platí daně a bez své viny a účasti na sporu tak přispívají pro ně neznámému účastníku k odbřemenění jeho zákonné povinnosti.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

Praha 23. září 2025

Mgr. Pavel Pražák, v.r.
soudce